

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/2812/2024.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.V.20.674/2023/6. számú ítélete alaptörvényellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó Üdülőtulajdonosok Országos Egyesülete jogi képviselője (dr. Barbalics István ügyvéd) útján eljárva alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § szerinti alkotmányjogi panaszt terjesztett elő, a Fővárosi Törvényszék 35.P.20.047/2021/46. számú ítélete, a Fővárosi Ítéltábla 7.P.20.735/2022/12/II. számú ítélete és a Kúria Pfv.V.20.674/2023/6. számú ítélete ellen, azok alaptörvény-ellenessége megállapítását és megsemmisítését kérve. Az indítványozó álláspontja szerint az ítéletek ellentétesek az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével, T) cikk (1) bekezdésével, XIII. cikkével, XXVIII. cikk (1) bekezdésével és 28. cikkével.
- [2] 1.1. Az indítványozó perbeli felperes keresete a perbeli ingatlan tulajdonjogának megállapítására irányult a jogelődai révén 1989. október 23. óta fennálló szakadatlan és háborítatlan sajátkénti birtoklással 2006. június 10-én befejeződött elbirtoklás címén. Kérte tulajdonjogának bejegyzését és az alpereseknek (korábbi és jelenlegi tulajdonos) annak tūrésére kötelezését. Hivatkozása szerint egyik jogelődje, egy gazdasági társaság kezdte meg az ingatlan sajátkénti szakadatlan birtoklását, amely 2006. június 10-én a tulajdonjog megszerzéséhez vezetett. Az alperesek közötti tulajdonátruházás álláspontja szerint semmis. Az alperesek ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Az I. rendű alperes arra hivatkozott, hogy az indítványozó jogcím nélküli használója, birtokosa az ingatlannak. A II. rendű alperes azt hangsúlyozta, hogy az indítványozó nem sajátkénti birtokos, és az általa indított más per eredményeként jogerős ítélet kötelezte az ingatlanvisszaadására. A sajátkénti

birtoklást cáfolja az ellene az indítványozói jogelőd által az őrzési költségek megtérítése iránt indított per, valamint az, hogy a kártérítés megfizetésére irányuló perben eredményes viszontkeresettel kérte az ingatlan indítványozó általi kiürítését.

- [3] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasító ítéletében rámutatott, hogy az indítványozói előadás szerint az elbirtoklás jogelődje birtoklásának ideje alatt következett be, ezt követően az elbirtoklási idők további összeszámításának, az indítványozó ily módon történő tulajdonszerzésének nincs helye. Megjegyezte, hogy a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 328. § (1) bekezdése követelés engedményezését teszi lehetővé, a dologi jogi – ekként a tulajdonjogi – igény engedményezése kizárt, a követelést átruházó szerződések a tulajdonjog ingatlan-nyilvántartáson kívüli megszerzését nem bizonyítják. Mivel az elbirtoklással történő tulajdonszerzés nem igazolódott, az elsőfokú bíróság a további kereseti kérelmeket nem vizsgálta. Rámutatott, hogy az elbirtoklás a sajátkénti és a szakadatlan birtoklás hiánya miatt nem állapítható meg, a tulajdonos ugyanakkor az ingatlan birtokának visszaszerzése érdekében fellépett és rendelkezési jogát gyakorolta. Utalt az indítványozói jogelőd által a II. rendű alperes ellen az őrzési költségek megtérítése iránt indított perre, amely azt támasztja alá, hogy az indítványozói jogelőd sem tekintette magát tulajdonosnak. A II. rendű alperes által az ingatlan kiürítése érdekében indított per és a tulajdonjog átruházása pedig az elbirtoklást megszakította.
- [4] Az indítványozó fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság helybenhagyó ítélete indokai között rámutatott, hogy az indítványozó valójában nem a saját elbirtoklására, hanem a jogelőd gazdasági társaság e címen szerzett tulajdonjogára hivatkozott, saját tulajdonszerzését ugyanakkor az átruházási és engedményezési szerződésekre alapította. A másodfokú bíróság hangsúlyozta: nincs jogszabályi akadálya annak, hogy az ingatlan-nyilvántartáson kívüli tulajdonos a régi Ptk. 117. §-a, illetve a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 5:38. §-a szerinti, ingatlan-nyilvántartásba még be nem jegyzett jogát másra átruházza. Az adott esetben ezért azt kellett vizsgálni, hogy alkalmasak-e a perbeli engedményezési szerződések a tulajdonjog átruházására. Erre a kérdésre a rendelkezésre álló adatok alapján a másodfokú bíróság nemleges választ adott, az indítványozó tulajdoni igényét megalapozatlannak találta. Egyetértett a másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal abban, hogy szakadatlan birtoklás sem állt fenn, tekintve, hogy a II. rendű alperes több alkalommal visszakövetelte a birtokot, fellépett tulajdonjoga védelmében, akkori képviselőjének jogszerűségét a felperes ebben az eljárásban nem teheti vitássá.
- [5] A jogerős ítélet ellen felülvizsgálattal élő indítványozó elsődlegesen annak hatályon kívül helyezése mellett az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a keresetének helyt adó ítélet hozatalát, másodlagosan az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Hangsúlyozta, hogy az engedményezési szerződések

alapján jogelődei jóhiszeműen és szakadatlanul az ingatlan birtokában voltak 1989. október 23. óta, jelenleg pedig ő maga folytatja a birtoklást az engedményezési szerződésalapján. A Kúria szerint a felülvizsgálati kérelem nem volt alapos. A kifejtettek alapján az indítványozó az elbirtoklás törvényi feltételeinek teljesülését bizonyítani nem tudta és ellentétes eredmény az általa indítványozott további bizonyítástól sem volt várható, ezért a bíróságok jogszabálysértés nélkül mellőzték bizonyítási indítványai teljesítését. Az ismertetett indokok alapján a jogerős ítélet nem sértett jogszabályt, ezért azt a Kúria hatályában fenntartotta.

- [6] 1.2. Az indítványozó ezt követően fordult az Alkotmánybírósághoz, és az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszában előadta, hogy álláspontja szerint az ítéletek és a végzés ellentétesek az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével, T) cikk (1) bekezdésével, XIII. cikkével, XXVIII. cikk (1) bekezdésével és 28. cikkével.
- [7] Az indítványozó szerint a támadott ítéletek alaptörvény-ellenessége elsődlegesen abban áll, hogy az eljáró bíróságok nem tartották vizsgálandónak a tulajdonjogát érintően a Magyar Állam képviselőjére vonatkozó, törvényben kifejezetten nevesített képviselői hatáskör jogosultját. A Magyar Állam az ingatlan-nyilvántartásban feltüntetett kezelő/vagyonkezelő nélküli ingatlan tulajdonosaként az alapperben a perbeli képviselőjére egyedüli jogosultként megnevezett pénzügyminiszter nélkül járt el, a pénzügyminiszter képviselőjéről nem rendelkezett. Az eljáró bíróságok a pertárgy szerinti a Magyar Állam tulajdonában álló és bejegyzett kezelő/vagyonkezelő nélküli ingatlan esetében visszaható hatályú jogalkalmazással fogadták el a képviselő személyét, és elvonták a Magyar Állam törvényes képviselőjére törvény által kijelölt pénzügyminiszter kizárólagos jog- és hatáskörét. Az eljáró bíróságok döntéseiknek indokolásában nem adtak számot arról, hogy a tiltott hatáskörelvonás és a visszaható hatályú jogalkalmazás milyen jogszabályi felhatalmazáson alapult.
- [8] Az eljáró bíróságok az álképviselő elfogadásával, az Alaptörvénnyel tilalmazott visszaható hatályú jogalkalmazással elvonták a Magyar Állam egyedüli és kizárólagos képviselőjének a hatáskörét, képviselői jogkörét, és ezzel a felperesnek az Alaptörvény XIII. cikk szerinti eredeti tulajdonszerzési jogcímen megszerzett tulajdonjog megállapítása iránti jogérvényesítését megakadályozták.
- [9] Az elbirtoklással történt tulajdonszerzés bíróságok általi el nem ismerése alaptörvényt sértő, visszamenőleges tiltott jogalkalmazással történt, amely kettős alapjogsértéssel vonta el az indítványozótól az Alaptörvény XIII. cikkében biztosított tulajdonhoz való jogot.
- [10] Az indítványozó megítélése szerint a bíróságok többek között nem tettek eleget az alaptörvényi relevanciák figyelembevételére követelményének. A bíróságok nem tettek eleget az alaptörvényi minimum szerinti indokolási kötelezettségüknek sem azzal, hogy az ügy lényegi részeire vonatkozó indítványozói észrevételeket, kifogásokat a Magyar Állam hibás képviselői meghatalmazására, kellő alaposítással nem vizsgálták meg, és ennek értékeléséről határozataikban nem adtak számot. Az indokolási

kötelezettség alapjogi szintű elmulasztása nemcsak a panaszolt ügybeni alapjogsérelmet jelenti, de az alapjogi kérdést érintő jelen perben kifejtett álláspontja a Kúriának eltér a korábbi következetes joggyakorlatától is annak megindokolása nélkül.

- [11] Az eljáró bíróságok nem indokolták meg, hogy az indítványozó álláspontja szerinti álképviselő által tett, de nem bizonyított nyilatkozatokat milyen jogszabály rendelkezése alapján fogadták el az ítéleti tényállás alapjául (indokolási kötelezettség hiánya), illetve a visszaható hatályú jogalkalmazás tilalma alól mely törvény, mely rendelkezése adott jogalapot annak figyelmen kívül hagyására.
- [12] Mindhárom bírósági fórum megsértette a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapjogát akkor, amikor nem rendelték el az indítványozó törvényes képviselőjének meghallgatását, aki az indítványozó és jogelődei szakadatlan és jóhiszemű birtoklására hiteles és tényszerű előadást tehetett volna.
- [13] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében előírtak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért tanácsban eljárva mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a törvényben előírt befogadhatósági feltételeknek.
- [14] Az Abtv. 27. § szerinti alkotmányjogi panaszt az indítványozó határidőben nyújtotta be. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörét és az indítványozó jogosultságát megalapozó törvényi rendelkezést, az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [B) cikk (1) bekezdése, T) cikk (1) bekezdése, XIII. cikk, XXVIII. cikk (1) bekezdése és 28. cikk], a támadott bírói döntéseket, a Fővárosi Törvényszék 35.P.20.047/2021/46. számú ítéletét, a Fővárosi Ítéltábla 7.P.20.735/2022/12/II. számú ítéletét és a Kúria Pfv.V.20.674/2023/6. számú ítéletét, továbbá kifejezett kérelmet a bírói döntések megsemmisítésére. Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, valamint jogosultsága és érintettsége egyértelmű, mivel saját ügyével összefüggésben terjesztette elő alkotmányjogi panaszát.
- [15] Az alkotmányjogi panasz benyújtásának törvényi feltétele [Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pont], hogy az indítványozó Alaptörvényben biztosított jog sérelmére hivatkozzon. Az indítvány e feltételnek csak részben tesz eleget. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában hivatkozott az Alaptörvény T) cikk (1) bekezdésének és 28. cikkének sérelmére. Ennek kapcsán az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy gyakorlata értelmében az Alaptörvény T) cikk (1) bekezdése és 28. cikke nem tartalmaz az indítványozó számára Alaptörvényben biztosított jogot, amelynek sérelmére hivatkozva alkotmányjogi panaszt lehetne benyújtani.
- [16] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény hatálybalépése után is fenntartotta korábbi értelmezését, mely szerint a jogbiztonság önmagában nem alapjog, így a B) cikk (1) bekezdésének a sérelmére alkotmányjogi panaszt csak kivételes esetben – a visszaható hatályú jogalkotás és a felkészülési idő hiánya esetén – lehet alapítani

{3323/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [9]}. Mivel jelen esetben az indítvány a visszaható hatályú jogalkalmazás sérelmére vonatkozó indokolást tartalmaz, ezért az Alkotmánybíróság a továbbiakban a B) cikk (1) bekezdésének a sérelmét ebben a vonatkozásban vizsgálta.

- [17] 3. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság feltételeként határozza meg, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így fennállásukat az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [18] Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének, XIII. cikkének és XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelme tekintetében az indítványozó elsődlegesen a II. rendű alperes perbeli képviselőjének jogszerűségét vitatta, a visszaható hatályú jogalkalmazást és a szabályszerű képviselő hiánya esetére irányadó jogkövetkezmények levonásának elmulasztását sérelmezte és hivatkozott a bíróságok indokolási kötelezettségének megsértésére is. A Kúria rámutatott és egyetértett az eljáró bíróságokkal abban, hogy az előzményi perben ellátott képviselő szabályszerűsége az indítvány alapjául szolgáló bírósági eljárásokban nem volt vitatható, az indítvány alapjául szolgáló bírósági eljárásokban pedig a II. rendű alperes képviselői jogosultságát törvényi rendelkezés alapozta meg, hiszen az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény 17. § (1) bekezdés e) pontja szerint az állam képviselőjét az állami vagyonnal kapcsolatos polgári jogi jogviszonyokban a II. rendű alperes látja el, így ehhez kapcsolódó eljárási szabálysértés nem valósult meg. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az előbbiekre tekintettel a perbeli képviselői joggal kapcsolatosan sem a visszaható hatályú jogalkalmazás, sem a tulajdonhoz való jog elvonásának, sem pedig indokolás hiányának kételye nem merült fel.
- [19] Egyebekben az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének, XIII. cikkének és XXVIII. cikk (1) bekezdésének állított sérelmével kapcsolatban az Alkotmánybíróság felhívja a figyelmet arra a következetes gyakorlatára, hogy az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján az ítéleteknek kizárólag az alkotmányossági szempontú felülvizsgálata során van jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kiküszöbölésére, azonban nincs hatásköre a rendes bíróságok jogalkalmazásának felülbírálatára [...] {3212/2015. (XI. 10.) AB határozat, Indokolás [11]}. Az Alkotmánybíróság ugyancsak hangsúlyozza, hogy a tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése és mérlegelése ugyanis az eljárási jogi szabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [33]}. Az alkotmányjogi panaszban az indítványozó valójában egyet nem értését fejezte ki a bíróságok döntésével, azok érvelésével, indokolásával kapcsolatban. Önmagában az a körülmény, hogy az indítványozó nem ért egyet a bíróság döntésével és annak indokolásával, nem elégséges érv a támadott döntés alaptörvény-ellenességének alátámasztására

{3364/2017. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [21]}. Az indítványozó alkotmányjogi panasa valójában a bírói döntések felülmérlegelésére irányul.

[20] Az előbbieket mellett az Alkotmánybíróság a következőkre mutat rá. Az Alkotmánybíróság a bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz intézményén keresztül is az Alaptörvényt és az abban elismert jogokat oltalmazhatja {erről lásd elsőként: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}. Vagyis az Alkotmánybíróság a bírói döntések felülvizsgálata során az Alaptörvényben elismert alapjogi követelményrendszer tényleges érvényesülését garantálja. Jelen ügyben megállapítható, hogy az eljáró bíróságok a döntés szempontjából releváns kérdéseket vizsgálatuk tárgyává tették, és követhetően számot adtak döntésük indokairól. A bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem az indítványozó szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása {30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [89]}. Az indítványozó ezzel összefüggésben bírói mérlegelési, jogalkalmazási kérdéseket kifogásol. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint viszont nem vizsgálja, hogy a bírói döntés indokolásában megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e ezeket a bizonyítékokat és érveket, illetve a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás, valamint az abból levont következtetés megalapozott-e {lásd például: 3095/2021. (III. 12.) AB végzés, Indokolás [26]}. „Sem a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga, sem a diszkrimináció tilalma nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti »szuperbíróság« szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el.” {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]-[15]} Az alkotmányjogi panaszban felhívott érvek alapján a panaszban megjelölt alapjogok megsértésének kételye nem merül fel.

[21] 4. Az Alkotmánybíróság a fentiek alapján megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének, XIII. cikkének és XXVIII. cikk (1) bekezdésének állított sérelme vonatkozásában nem veti fel a támadott bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, és nem alapoz meg alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem, így az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadhatósági feltételeknek.

[22] Erre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 27. §-a és 29. §-a, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a*) és *h*) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2025. február 25.

Dr. Varga Réka s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
alkotmánybíró